

5 Patientia est fortitudo, quâ homo molesta & adversa quæq; equo & infracto animo sustinet.

SCHOL. Græcè ὑπομονή, q. d. submansio, quia per hanc virtutem fortiter perseveramus sub cruce & afflictione, item καρτερία, tolerantia, quamvis in his discrimen sit in gradibus. Huc pertinet illud: Rebus in adversis animum submittere noli. Et bene Horatius: Rebus angustis animosus atq; fortis appare. Exempla quamplurima habemus in sanctis, ut Abrahamo, Davide & Apostolis, qui quasvis calamitates patientiâ vicerunt. Ad hanc classem pertinent S. Martyres, & omnes ii qui propter nomen Christi persecutionem constanter passi sunt & patiuntur. Nota est patientia Jobi in rebus adversis. Christus vitæ & fidei exemplum ob oculos ponatur, ejusque patientiâ ex historia passionis cognoscatur; conviciis affectus non vicissim conviciabatur, & tanquam ovis ductus est ad occisionem. Rectè igitur Poëta Christianus:

Nobile vincendi genus est patientia, vincit,

Qui patitur; si vis vincere, disce pati.

Et probè dixit Ovidius: Leve fit quod bene feritur onus. Quò pertinet illustris sententia: ἀνέχῃ καὶ ἀπέχῃ, i. e. sustine & abstine. Leid vnd meid. Nam patientia est remedium malorum, ut habet symbolum Theodosii Imp. Philippus rex Macedonum omnes ferè conviciatores suos vicit patientiâ, eosq; amicos sibi fecit, & dicere solitus est, Regiū esse malè audire, & benè facere. Notum est illud Senecæ: Feras, non culpes, quod mutari non potest. Et alius:

Ferre decet patienter onus, quod ferre necesse est:

Qui jacet invitus, durius ille jacet.

6 Fortitudini opponitur in excessu Audacia, quæ est vitium morale, quo homo in confidendo modum excedit.

SCHOL. Græcè dicitur ἰσχύτης. Vulgus imperitum, audaciam inter virtutes numerat, sed sentit ut vulgus, Ubi enim deest prudentia, ibi nulla virtus locum habere potest. Audax verò & insipiens & imprudens est, dum